

5.6.2023

Dnro 2046-2023
(00 01 02)**Vastaus valtuutettu Riitta Karjalaisen ym. aloitteeseen anonyymistä ilmoituskanavasta oppilaille ilmoittaa epäasiallisesta käytöksestä tai ahdistelusta**

Valtuutettu Riitta Karjalainen ym. ovat tehneet 13.3.2023 aloitteen anonyymistä ilmoituskanavasta oppilaille ilmoittaa epäasiallisesta käytöksestä tai ahdistelusta. Aloitteessa on esitetty, että Turun kaupunki ottaa perusasteen ja toisen asteen oppilaitoksissaan käyttöön soveltuvan anonyymien ilmoituskanavan, jolla koulun oppilaat voivat ilmoittaa heihin kohdistuneesta koulussa tapahtuneesta epäasiallisesta käytöksestä tai ahdistelusta.

Tehty aloite anonyymistä ilmoituskanavasta oppilaille on tärkeä asia. Asia on ollut esillä aiemminkin, ja siihen liittyviä toimenpiteitä on kokeiltu kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuudessa niin perusopetuksessa kuin myös toisella asteella.

Syksyllä 2019 kaupungin johtoryhmä päätti, että Turussa otetaan käyttöön Someturvan tekoälyavusteinen palvelu somen käyttäjille. Someturva on digitaalinen palvelu, jonka avulla lapset, nuoret ja heidän huoltajansa saavat neuvoja netissä tapahtuviin ikäviin tilanteisiin. Someturvassa on someen erikoistuneita asiantuntijoita, jotka auttavat ratkaisemaan tilanteita. Tavoitteena palvelulla on olla anonyymi ensivaiheen yhteydenottokanava kaikenikäisille oppilaille ja opiskelijoille. Yhteydenoton jälkeen Someturva-palvelun kautta yhteyttä ottanut saa tiedon, miten toimia, onko kyse esim. rikoksesta ja miten siinä tapauksessa toimia. Someturvan omistaja on Somis Enterprises Oy.

Vaikka Someturva keskittyy netissä tapahtuvaan epäasialliseen käytökseen ja häirintään, on sen kautta mahdollisuus ilmoittaa muustakin kouluissa tapahtuvasta häirinnästä. Palvelu mahdollistaa anonyymien yhteydenoton riippumatta häirinnän ja epäasiallisen kohtelun muodosta.

Someturvasta viestittiin laajasti niin nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijöiden kuin myös koulun opetus- ja ohjaushenkilöstön toimesta oppilaille ja vanhemmille heti lukuvuoden 2019 - 2020 alusta alkaen. Viestintää palvelusta on ollut kaikilla kouluasteilla esim. koulun aloituspäivissä, oppilaskunnan toimesta, julisteina käytävillä, infotelevision kautta, vanhempainilloissa jne.

Välillä 1.9.2019 - 10.1.2023 Someturvaan tuli 187 tapausta, ja toukokuuhun 2023 mennessä tapauksia oli 203. Sovelluksen aktivointeja oli toukokuuhun 2023 mennessä tehty 4 549. Someturvan vuosikustannukset kaupungille ovat olleet noin 5 500 €/kk (noin 66 000 €/vuosi). Kustannukset on jaettu kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden, vapaa-ajan palvelukokonaisuuden sekä hyvinvoinnin palvelukokonaisuuden (nyk. Varha) kesken.

Koska Someturvan käyttö ei laajentunut odotetulla tavalla eikä tälle digitaaliselle anonyymille ilmoituspalvelulle näyttänyt olevan oletuksesta huolimatta tarvetta ja kustannukset per palvelun käyttäjä olivat kovin suuret, Turun kau-

5.6.2023

Dnro 2046-2023
(00 01 02)

pungin kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden johtoryhmä päätti kokouksessaan 15.3.2023, ettei Someturvan käyttöä jatketa.

Kouluissa on tällä hetkellä kasvatuksen ja opetuksen oman henkilöstön lisäksi hyvin myös nuorisopalveluiden, järjestöjen, eri ulkoisen rahoituksen projektien sekä seurakunnan henkilöstöä lasten ja nuorten tukena. Someturvan raportin perusteella 52 % lapsista oli ottanut ensin yhteyttä aikuiseen.

Näiden tulosten, käyttökokemusten sekä kustannus-hyöty -arvioinnin perusteella johtopäätöksenä on tällä hetkellä se, että anonyymille palvelulle ei näytä juuri nyt olevan tarvetta.

Anu Parantainen
muutosjohtaja